

Amts 2den Valgkreds (Mørk) eller Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) . . . (Winther: Aarhus Amts 2den Valgkreds!) — naa ja, det er i alt Fald det ærede Medlem, der har sin Hjemstavn i Aarhus By, som jeg sigter til, blev der reist det Spørgsmaal, om Meningen var den, at den Halvdel af Expropriationsudgifterne, der skal udredes af de vedkommende Egne, skal tilfalde Koncessionshaverne. Dertil vil jeg svare: Ja, det er Meningen. Der blev endelig reist det Spørgsmaal, hvorvidt det ikke var rigtigt at have en særlig Lov for enhver af disse Baner, idet man mente, at der kunde være Ting, som kunde have Interesse for den ene Bane og derimod ikke for den anden. Deri vil jeg give de Herrer Ret, for saa vidt det overhovedet var Statsbaner, der var Spørgsmaal om, men jeg tror rigtignok, at over for private Baner bør Staten stille sig nogenlunde ens, og De ville da se, at de Betingelser, som væsentlig indeholdes i dette Lovforslag, ere af en saadan almindelig Natur, at Staten af Hensyn til sin Drift maa være berettiget til at fordre dem opfyldte af alle andre Baner. Der kan maaske være Spørgsmaal om, det indrømmer jeg, at sætte Tilskudet noget højere eller noget lavere for en enkelt af disse Baner og give et vist Spillerum i saa Henseende, men dertil behøves ikke en særlig Lov for hver enkelt Bane, og dette har paa den anden Side sin store Betænkkelighed, thi jeg tror, at i de fleste Tilfælde vilde man dog til Slutningen blive nødt til at give det største Tilskud, som man overhovedet vil bevilge. — Svad Valget af Tilflytningspunkterne angaar, da mener jeg rigtignok, at man gjør bedst i at beholde dem, som staa her i Lovforslaget, ikke alene fordi de foreslaaede Punkter vistnok ere de mest praktiske, thi dette Lovforslag er jo kommet frem, fordi der foreligger bestemte Andragender om Koncession, men tillige fordi jeg tror, at man ved at holde sig til dette Forslag lettest vil udgaa angaaende disse Baner at faae en hel Del Mafinationer frem, gennem hvilke der dog neppe vilde fremtaldes et antageligt Tilbud lige over for dem, der nu foreligge. — Jeg skal ikke opholde mig videre ved denne Sag, men jeg skal dog gjøre opmærksom paa den morsomme Tilfældighed, at de ærede Medlemmer fra Randers (S. Nee) og fra Aarhus (Mørk) ikke syntes at være ganske frie for Karambolage med Hensyn til Spørgsmaalet om Grenaa-banens Udmunding. Der staaer selvfølgelig forskellige Interesser over for hinanden, ligesom paa Fyen Nyborg staaer overfor Odense. Fra hver Side vilde Interesserne gjøre sig gjældende helst saa billigt som muligt, men Resultatet vilde vistnok her som ofte i lignende Tilfælde blive, at der Intet blev gjort, men at det Hele opløste sig i Stridigheder, som helst burde undgaaes. Man bør derfor vistnok tage Sagen, som den her foreligger. Jeg tror ikke, at man bør modtage noget

Forslag til en Koncession, forinden der foreligger et tilstrækkeligt Grundlag for dets Bedømmelse, men naar dette er Tilfældet, tror jeg ogsaa, at det er det retteste at fastholde et saadant foreliggende Forslag og søge Bemyndigelse til at give Koncession paa en Bane fra det angivne Punkt. Svad dette Punkt for Grenaa-Banens Vedkommende angaar, da foreligger der en aldeles bestemt Plan om en Bane udgaende fra Randers, en Plan, bygget paa saa aldeles bestemte Forudsætninger, at man ikke kan forandre dem uden derved at underminere den hele Plan og dens Gjennemførelse. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. L. Hansen) mente, at det skulde være en absolut nødvendig Betingelse for, at man overhovedet skulde kunne gaa ind paa at meddele Koncession paa disse Baner, at det forelaa paavistligt med Tal og Navne, hvorfra Midlerne skulde komme, eller hvilke Kræfter der skulde bruges dertil, for at der kunde være Sandsynlighed for, at Banerne vilde blive anlagte. Over for denne Bemærkning finder jeg her Anledning til at udtale, at dette efter min Mening er en Fordring, der er for stærk at stille over for private Folk. Jeg tror, at man maa forlange, at der foreligger et ordentlig uarbejdet Forslag, thi dette tyder paa, at det er Alvor med Sagen, og at de Vedkommende have været villige til selv at gjøre de ikke ganske ubetydelige Ofre, der kræves for at lade Linierne nivellere, gjøre Overflag osv., men hvis man vil gjøre det til en Betingelse, at det skal kunne paavises, hvorfra i al Fald Størstedelen af Pengene skulle komme, saa vil man derved ifølge vor hele Maade at tænke paa let slaadeste fleste Projekter ihjel. Dersom der ikke er nogen Sandsynlighed for, at der kan ventes Understøttelse for saadanne Anlæg, trøffe Folk sig, de ville da ikke inblade sig paa Sagen, og jeg tror, at det endnu stiller sig saaledes her til Lands, at dersom Staten vilde stille sig overfor Jernbaneforslag af almindelig Beskaffenhed saaledes, at den ikke vilde give et saadant Tilskud, vilde man let foranledige, at de Private holdt sig aldeles tilbage, hvorimod det Fortrinslige i den her foreslaaede Maade er, at naar Folk se en vis Villighed fra Statens Side til at give Koncessioner og moderate Tilskud, er der Mange, som tegne sig for Aktier og gaa med, som ellers vilde have trukket sig tilbage af Frygt for Foretagendets Beskaffenhed. Man har spurgt mig, om jeg har nogen Kundskab om en Bane fra Nyborg til Bojden. Ja, jeg har, jeg har ganske rigtig sagt Nei dertil, og det af den Grund, at jeg ikke kan finde det forsvareligt under de nuværende Forrentningsforhold af Statsbanerne med aabne Dine at bevilge en Bane, hvis nærmeste Hensigt maa være at blive en ren Konfirerencebane, og om hvilken der vel at mærke ikke engang forelaa den Forudsætning, at den skulde gaa over i danske